

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203058
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719203058.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: D. P., V.. XX.XX.XXXX, P. Y., K.. T. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.453,21 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 16.12.2019, č. k. 10Csp/64/2019-50, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok okrem výroku II.
- II. Náhrada trov odvolacieho konania sa stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 726,61 eur, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

I. Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že boli splnené všetky podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia, nakoľko došlo k porušeniu práva žalobcu, a to použitím neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, ako aj nedodržaním iných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa (zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), či použitím ročnej úrokovej sadzby vo výške 75,09 %, v dôsledku ktorej súd úver v tejto časti vyhodnotil ako absolútne neplatný, a mal za to, že žalovaný bol povinný vrátiť v uvedenom konaní len to, čo mu žalobca plnil. Spotrebiteľ (žalobca) úspešne uplatnil na súde porušenie svojich spotrebiteľských práv v konaní 7C/173/2014, keďže od neho boli vymáhané plnenia na základe neprijateľných zmluvných podmienok a iných neplatných dojednaní, ktoré boli súdom vyhodnotené ako rozporné s právnymi predpismi a o týchto nárokoch bolo právoplatne (v prospech spotrebiteľa) rozhodnuté rozsudkom (viď konanie vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7C/173/2014). Zásah do práv a majetkovej sféry žalobcu bol

podaním žaloby zrejmy a následne žalobca v súdnom konaní sa domáhal ochrany svojich práv (ako žalovaný), keďže žalovaný žiadal od neho sumu vo výške 1.453,21 eura. Konštatoval, že rozsudok súdu vo výroku vo veci samej nadobudol právoplatnosť dňa 27.08.2016, preto podanie žaloby na súd o primerané zadosťučinenie dňa 24.6.2019 nebolo súdom vyhodnotené ako nárok uplatnený po uplynutí 3- ročnej premlčacej lehoty. Čo sa týka samotnej výšky priznaného finančného zadosťučinenia, súd prvej inštancie uviedol, že sa pridržiaval satisfakčnej povahy primeraného zadosťučinenia a prihliadol na závažnosť porušenej povinnosti i výšku poskytnutého zmluvného plnenia medzi sporovými stranami. Sumu 726,61 eura primeraného finančného zadosťučinenia predstavujúca polovicu zo sumy 1.453,21 eura, (ktorá bola voči žalobcovi uplatnená na súde v konaní 7C/173/2014) považoval za adekvátnu na to, aby pre spotrebiteľa predstavovala dostatočnú náhradu za diskomfort z dôvodu, že spotrebiteľ bol nútený domáhať sa ochrany svojich práv na súde a brániť sa v konaní a zároveň táto výška finančného zadosťučinenia bude v dostatočnej miere plniť aj odradzovaciu funkciu pre prípadné budúce porušenie práv zo strany žalovaného.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalobcovi, ktorý bol v spore úspešný, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keď primerané zadosťučinenie mu priznané bolo, žalobca bol vo veci samej úspešný, nárok mu vznikol, pričom jeho výška závisela od úvahy súdu, preto mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Namietal, že v konaní neboli preukázané podmienky pre vznik nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. . Ďalej namietal, že v konaní neboli preukázané a z napádaného rozsudku nevyplývajú žiadne dokázané skutočnosti, ktoré by odôvodnili priznanie zadosťučinenia v sume 726,61 eura. Napádaný rozsudok nespĺňa základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia tak, ako ich definuje ustanovenie § 220 CSP, keďže neobsahuje žiadny záver súdu (či už skutkový alebo právny) vo vzťahu k predmetu sporu, predovšetkým skutkové závery odôvodňujúce základ nárok, jeho výšku. Poukázal na to, že súd prvej inštancie sa nesprávne vyporiadal aj s uplatnenou námietkou premlčania a odôvodnenie rozsudku je v tejto časti formalistické a nezodpovedá právnej norme, od ktorej súd odvodzuje existenciu priznaného nároku. Podľa žalovaného žiadna zákonná úprava neurčuje, že nárok, ktorý si žalobca uplatňuje, mu vzniká právoplatnosťou rozsudku, a už nie je jeho vyhlásením. Ak totiž sa vychádza z toho, že nie je prekážkou uplatňovania finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. (5) zákona č. 250/2007 Z.z. spolu s iným nárokom (určenie neplatnosti podmienky a pod., čo o.i. vyplýva aj z výkladu § 298 ods. (2) CSP)), potom záver súdu o začiatku premlčacej doby až právoplatnosťou rozsudku 7C/174/2014 nemá oporu v zákone. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a žalobu zamietol.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobe v časti vyhovel, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Keďže výrok, ktorým súd žalobu čiastočne zamietol, žalobca v odvolaní nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

8. Odvolací súd sa najprv vyporiadal s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

9. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

10. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe čiastočne o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel (tak v prípade nároku i výšky), odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

11. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

13. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

14. Z obsahu rozsudku vydanom v spore vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7C/173/2014 je zrejmé, že podanou žalobou žiadal žalobca (v prejednávanej veci žalovaný) zaviazat' žalovaného (v prejednávanej veci žalobca) na zaplatenie sumy 1.453,21 eura s príslušenstvom. Okresný súd Poprad rozsudkom zo dňa 20.01.2016, č.k. 7C/173/2014-85 žalobu zamietol, pričom v odôvodnení rozsudku uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX obsahovala zmluvné podmienky, ktoré sú opakovane určované za neprijateľné a úrok s ročnou úrokovou sadzbou 75,09 % ročne. Rozsudok zo

dňa 20.01.2016 nadobudol právoplatnosť v I., II. a IV. výroku dňa 27.08.2016 a v III. výroku bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/46/2017 z 14.02.2018 a nadobudol právoplatnosť dňa 09.04.2018.

15. Žalobca bol ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojich práv spotrebiteľa v konaní sp. zn. 7C/173/2015 úspešný, bezpochyby právo na zadosťučinenie má, nakoľko tento, nie iný, výklad znenie zákona umožňuje. Základ nároku je daný. Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení. Všeobecnou právnou zásadou vlastnou európskej právnej kultúre je princíp primeranosti, ktorý zvolil zákonodarca aj vo vzťahu k zadosťučineniu, na ktoré má mať nárok spotrebiteľ úspešne sa domáhajúci ochrany svojho práva spotrebiteľa, je preto na súde, ktorý je orgánom s právomocou právnou normu vyložiť a poskytnúť ochranu subjektívnemu právu, vyhodnotiť v konkrétnych súvislostiach primeranosť požiadavky spotrebiteľa.

16. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy, ako aj na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že priznaná suma finančného zadosťučinenia 726,61 eura je postačujúca. Odvolací súd je toho názoru, že takéto finančné zadosťučinenie vo výške 726,61 eura vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Suma 726,61 eura predstavuje polovicu zo sumy, o ktorú sa žalovaný snažil bezdôvodne obohatiť voči žalobcovi v konaní 7C/173/2014 Okresného súdu Poprad (1.453,21 eura), pričom žaloba bola zamietnutá. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

17. Ani odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku premlčania. Okamih premlčania sa môže odvíjať výhradne od okamihu právoplatnosti rozhodnutia, ktorého obsahom je porušenie; inak povedané právo na uplatnenie primeraného zadosťučinenia s poukazom na dikciu ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, môže byť vykonané po prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, teda keď je actio nata. Pre začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie nároku na finančné zadosťučinenia je teda rozhodujúci záver o úspešnom uplatnení niektorého z práv spotrebiteľa.

18. Lehota na podanie návrhu začala plynúť právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 7C/173/2014-85, ktorý vo výroku o zamietnutí žaloby nadobudol právoplatnosť dňa 27.08.2016, pričom žalobca si právo uplatnil dňa 24.06.2019 a teda v zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej dobe.

19. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok okrem výroku II. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobca bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).